

Region Świętokrzyski

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ

Świętokrzyskie Zeszyty Związkowe

Nr 5

- * Powszechne Uwłaszczenie
- * Instytucja Skarbu Państwa
i Prokuratoria Generalna

Kielce, lipiec 1995 r.

Powszechne uwłaszczenie

Zarys koncepcji oraz główne tezy projektu Ustawy
o uwłaszczeniu obywateli majątkiem narodowym.

Opracowanie: **prof. dr hab. Adam Biela**
Dziekan Wydziału Nauk Społecznych
Katolicki Uniwersytet Lubelski

Opracowanie to jest rezultatem:

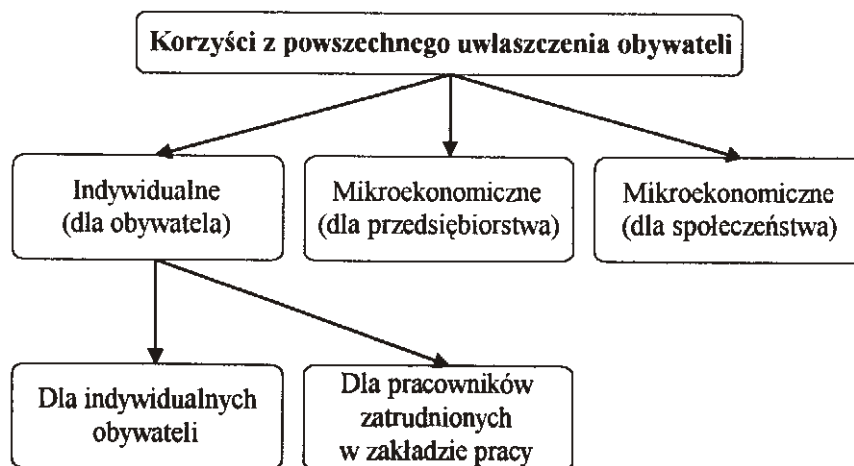
1. integracji materiałów nadesłanych na konkurs ogłoszony przez KZ NSZZ „Solidarność” w grudniu 1994 r;
2. pracy seminaryjnej zespołu ekspertów, którzy w kwietniu i maju 1995 roku dyskutowali w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim kwestie związane z koncepcją uwłaszczenia;
3. dyskusji plenarnych oraz warsztatowych, które odbywały się w ramach Forum Integracji Społecznej i Gospodarczej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim z udziałem członków KK NSZZ „Solidarność”, studentów I roku specjalizacji menadżersko – związkowej (Seksja Ekonomii Wydziału Nauk Społecznych KUL) oraz ekspertów zewnętrznych w roku akademickim 1994/1995.

Lublin 1995.05.27.

1. Pojęcie uwłaszczenia

Co to jest uwłaszczenie obywateli majątkiem narodowym?

- 1.1. Majątek narodowy Polski powstał jako wynik pracy rąk i umysłów całych pokoleń obywateli polskich w okresie powojennym i dlatego aktualni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej są pełnoprawnymi dziedzicami tego majątku. Obywatele nie mają jednak obecnie prawnego tytułu do tego majątku w sensie cywilno – prawnym.
- 1.2. Powszechne uwłaszczenie obywateli majątkiem narodowym jest przeniesieniem tytułów własności poszczególnych składników majątku narodowego (państwowego i komunalnego) na indywidualnych obywateli (w sensie prawnym na konkretne osoby fizyczne będące obywatelami polskimi).
- 1.3. Demokratyczne przeobrażenia ustroju politycznego i gospodarczego Polski wymagają bardziej bezpośredniego współdziałania obywateli w tych przekształceniach. Powszechne uwłaszczenie w sensie społecznym i gospodarczym stanowi upodmiotowienie gospodarcze obywateli, dając im możliwość podejmowania decyzji gospodarczych przez lokatę kapitału powstałego z wyceny majątku narodowego.

Rys. 1. Schemat korzyści wynikających z powszechnego uwłaszczenia obywateli

2. Korzyści z uwłaszczenia

Jakie są i dla kogo przewidywane korzyści z przeprowadzenia uwłaszczenia?

Schematycznie korzyści wynikające z uwłaszczenia ilustruje Rys. 1. W oparciu o bloki wyodrębnione w tym schemacie można wyliczyć szczegółowo następujące korzyści możliwe do osiągnięcia po przeprowadzeniu uwłaszczenia:

a. dla indywidualnego obywatela:

- posiadanie na własność (w sensie tytułu cywilno – prawnego) przypadającej mu części kapitału majątku narodowego poprzez dysponowanie jego ekwiwalentem w postaci wyemitowanych bonów uwłaszczeniowych lub akcji;
- możliwość nabycia na własność za bony uwłaszczeniowe;
 - * mieszkań (komunalnych, zakładowych i lokatorskich spółdzielczych), a więc w konsekwencji dowolnego dysponowania tymi mieszkaniami oraz płacenia mniejszego niż dotychczas czynszu mieszkaniowego;
 - * użytków rolnych, działek budowlanych i rekreacyjnych;
- możliwość zakupu za bony uwłaszczeniowe;
 - * akcji przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych;
 - * akcji banków oraz innych składników majątku narodowego przeznaczonych do uwłaszczenia;
- możliwość ulokowania swoich bonów uwłaszczeniowych w specjalnym funduszu emerytalnym zapewniającym obywatelowi w przyszłości większe świadczenia emerytalne;
- bezpośredni udział obywatela w życiu gospodarczym kraju poprzez lokatę swojego kapitału w określonym przez siebie sektorze gospodarki;
- określone zyski związane z podejmowaniem ryzyka gospodarczego przez obywatela (np. zysk z dywidendy);
- możliwość korzystania ze środków kredytowych w ramach powstałego w oparciu o wycenę majątku narodowego celowego funduszu kredytowo – inwestycyjnego towarzyszącego uwłaszczeniu;

b. dla obywatela – pracownika:

- większy niż dotychczas wpływ pracownika na swój własny zakład pracy;
- zysk z dywidendy wynikający z posiadanych akcji przedsiębiorstwa (o ile przedsiębiorstwo uzyskuje zysk gospodarczy);
- większa stałość pracy w przedsiębiorstwie, którego pracownicy są jednocześnie akcjonariuszami zainteresowanymi w zapewnieniu sobie pracy w swoim zakładzie;

c. dla przedsiębiorstwa:

- podjęcie restrukturyzacji przedsiębiorstwa (powstanie programów restrukturyzacji i jego realizacja);
- większa integracja załogi pracowniczej i ich silniejsze związanie z zakładem;
- wzrost wydajności pracy oraz poprawa jakości towarów i usług;

d. dla społeczeństwa:

- urzeczywistnienie idei sprawiedliwości społecznej i podmiotowości solidarnościowej;
- wzrost dynamiki gospodarczej Polski;
- restrukturyzacja gospodarki kraju oraz możliwość określenia polityki gospodarczej państwa;
- przezwyciężenie procesu dezintegracji społecznej po upadku komunizmu;
- zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych (bezrobocia, zubożenia rodzin, szarej strefy, patologii życia społecznego);
- powstanie szeregu nowych inicjatyw gospodarczych (m.in. ożywienia idei gospodarstw rodzinnych);
- rozwiązanie częściowe problemów mieszkaniowych w Polsce;
- zagospodarowanie ziemi państwowej i komunalnej dla celów rolnych, budowlanych i rekreacyjnych;
- zbudowanie fundamentu ustrojowego dla demokracji gospodarczej i danie możliwości bardziej bezpośredniego współdziałania obywateli w życiu gospodarczym kraju;

3. Podstawa ekonomiczna uwłaszczenia

Jaka jest podstawa ekonomicznego uwłaszczenia?

- 3.1. Ekonomiczną podstawą uwłaszczenia obywateli jest (1) inwentaryzacja oraz (2) wycena (waloryzacja) wszystkich składników majątkowych Skarbu Państwa.
- 3.2. Proponujemy wycenę wszystkich zinwentaryzowanych składników majątkowych według ich wartości odtworzeniowej lub rynkowej (wartość rynkową ustala się w odniesieniu do tych składników majątku narodowego, dla których aktualnie istnieje rynek lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy i można określić ich rynkowe walory).
- 3.3. Proponowana procedura wyceny zakłada, iż waloryzacja składników rzeczowych majątku jest nie tylko operacją ekonomiczną – księgową, lecz jest znaczącym procesem społecznym, gdzie jego dotychczasowi dysponenci, użytkownicy i pracownicy mają wpływ na jego przebieg i ostateczny rezultat wyceny.
- 3.4. Wycena majątku jest procesem otwartym, tzn. publicznie w danej sytuacji ogłoszonym, wyjaśniony jest jej cel (maksymalizacja wartości majątku jako podstawa emisji akcji przedsiębiorstwa oraz waloryzacji majątku narodowego będącej podstawą emisji bonów uwłaszczeniowych), ustalony harmonogram oraz udział w niej służb ekonomicznych zakładu, pracowników i nadzoru Skarbu Państwa.
- 3.5. Ekspertami przeprowadzającymi wycenę są odpowiednio przeszkoleni eksperci urzędu Skarbu Państwa (zorganizowane wyceny i auditing waloryzacyjny) służby ekonomiczne przedsiębiorstwa (ustalenie wartości odtworzeniowej lub rynkowej poszczególnych składników – rzeczowych instytucji), pracowników danej instytucji.
- 3.6. Rola pracowników zakładu polega na stworzeniu – przez swoje zaangażowanie w pracy, przestrzeganie technologii urządzeń, dbanie o ich stan techniczny, konserwację, wysoką sprawność eksploatacyjną, bhp i wreszcie ich wygląd zewnętrzny – takich warunków w miejscu pracy, które umożliwiają maksymalizację wartości odtworzeniowej wycenianego obiektu.
- 3.7. Przy okazji wyceny wartości odtworzeniowej kapitału rzeczowego – materialnego oraz finansowego przedsiębiorstw proponuje się wycenę kapitału intelektualnego (znak firmowy, tajemnice produk-

cji, myśl technologiczną), kapitał pracowniczy (wartość wykorzystania pracowników, szkolenia specjalistycznego), poziom kompetencji pracowniczych oraz public relations instytucji (m.in. corpore goodwill, corpore image, corpore identity).

3.8. Proponuje się dwa etapy waloryzacji majątku narodowego:

- (1) **wycena wstępna** dokonana przez służby ekonomiczne przedsiębiorstwa oraz instytucji państwowych lub komunalnych zarządzających lub dysponujących określonymi składnikami mienia narodowego. Wycena dokonywana jest pod kontrolą ekspertów urzędu Skarbu Państwa. Dla niektórych składników majątkowych (np. mieszkania i ziemia) wycena wstępna będzie już ostateczną. Ten etap waloryzacji będzie stanowił podstawę ogólnego bilansu majątku uwłaszczeniowego oraz emisji bonów kapitału uwłaszczeniowego.
- (2) **waloryzacja kompleksowa**, w której uczestniczy szeroki krąg zainteresowanych (w tym eksperci i pracownicy), i której celem jest maksymalizacja wartości rynkowej przedsiębiorstwa (jego atrakcyjność dla potencjalnych nabywców akcji). Na tym etapie uwzględnia się nie tylko wartość odtworzeniową, wartość kapitału intelektualnego, pracowniczego, public relations, lecz również ocenę programu restrukturyzacji firmy określającego jej kondycję gospodarczą oraz perspektywiczność na rynku.

3.9. Całe mienie komunalne (nie wchodzi w to mienie spółdzielcze) winno być wliczone w masę majątku podlegającego uwłaszczeniu, a więc w globalny nominal bonów uwłaszczeniowych.

Schemat procedury wyceny majątku narodowego przedstawia rys. 1.

4. Zakres przedmiotu uwłaszczenia

Kto, w jakim trybie zadecyduje, które składniki majątku narodowego będą podlegały uwłaszczeniu?

- 4.1. Na podstawie wyceny zinwentaryzowanych składników mienia Skarbu Państwa będzie dokonany ogólny bilans stanu majątku narodowego.
- 4.2. Ogół dorosłych obywateli polskich uprawnionych do głosowania w trybie referendum zdecyduje o podjęciu uwłaszczenia majątkiem narodowym w zakresie określonym przez projektodawcę (po sze-

rokowej konsultacji ze strukturami branżowymi związków zawodowych oraz innymi zainteresowanymi stronami). W szczególności zaś należy rozstrzygnąć, na ile następujące kategorie majątku będą uwłaszczane:

- przedsiębiorstwa państwowe (które i w jakim zakresie);
 - mieszkania komunalne i zakładowe;
 - użytki rolne oraz grunty stanowiące własność państwa;
 - lasy państwowe (czy i w jakim procencie?);
 - banki państwowe i zakłady ubezpieczeń społecznych;
 - koleje państwowe;
 - linie lotnicze wraz z portami lotniczymi;
 - państwowa komunikacja autokarowa;
 - państwowe jednostki pływające transportu morskiego i śródlądowego;
 - porty morskie i rzeczne;
 - budynki szkół oraz ich infrastruktura;
 - budynki uczelni wyższych, instytutów naukowych wraz z ich infrastrukturą;
 - budynki obiektów kultury wraz ze zbiorami i wyposażeniem;
 - szpitale oraz inne obiekty służby zdrowia;
 - inne składniki majątku.
- 4.3. Na podstawie decyzji o uwłaszczeniu poszczególnych kategorii obiektów majątkowych zostaje dokonany podział wycenionego majątku na:
- (a) część przeznaczoną do powszechnego uwłaszczenia (50% wartości przedsiębiorstw państwowych i usługowych, 100% wartości banków, zakładów ubezpieczeniowych i innych wskazanych przez struktury branżowe, 100% wartości mieszkań i ziemi przeznaczonej do uwłaszczenia);
 - (b) część majątku Skarbu Państwa nie przeznaczoną aktualnie do uwłaszczenia.
- 4.4. Na podstawie wartości globalnej części majątku przeznaczonego do powszechnego uwłaszczenia dokonuje się emisji bonów kapitału uwłaszczeniowego będących ekwiwalentem wycenionej masy majątkowej.

- 4.5. Bon kapitału uwłaszczeniowego jako jednostka operacyjna może mieć przykładowo nominały (w nowych zł); 1 000,00 zł, 2 000,00 zł, 5 000,00 zł, 10 000,00 zł.

5. Dystrybucja wartości majątku uwłaszczeniowego

Na jakie cele przeznaczają się bony kapitału uwłaszczeniowego?

- 5.1. Proponuje się podział ekwiwalentów kapitału uwłaszczeniowego na 6 równoległych funduszy celowych, z których pierwszy – **Fundusz Uwłaszczenia Obywateli** realizuje podstawowy cel – uwłaszczenie obywateli majątkiem narodowym, zaś pozostałe fundusze celowe mają charakter towarzyszący uwłaszczeniu i utworzone są dla stworzenia warunków zabezpieczających systemowo powodzenie polskich przemian społecznych i gospodarczych oraz naprawy sytuacji powstałej w okresie PRL.
- 5.2. Funduszami celowymi towarzyszącymi uwłaszczeniu są:
- Fundusz reprivatyzacyjny;
 - Fundusz ubezpieczeń społecznych i emerytalnych;
 - Fundusz kredytowo – inwestycyjny;
 - Fundusz badań inwestycji i rozwoju;
 - Fundusz ekologiczny.
- 5.3. Proponuje się dystrybucję bonów kapitału uwłaszczeniowego według wzoru rozkładu procentowego określonego w Tabeli 1.

Tabela 1. Procenty dystrybucji majątku narodowego.

Rodzaj funduszu celowego w sytuacji uwłaszczenia						
	Fundusz uwłaszczenie obywateli	Celowe Fundusze towarzyszące uwłaszczeniu obywateli				
		Fundusz reprivatyzacji	Fundusz ubezpieczeń społecznych i emerytur	Fundusz kredytowo – inwestycyjny	Fundusz badań inwestycji i rozwoju	Fundusz ekologiczny
Procent dystrybucji bonów kapitału uwłaszczeniowego	50%	10%	20%	10%	500%	500%

6. Uwłaszczenie obywateli składnikami majątku narodowego

W jaki sposób urzeczywistnić uwłaszczenie obywateli w odniesieniu do poszczególnych kategorii składowych majątku narodowego?

6.1. Ziemia jako przedmiot uwłaszczenia.

W jaki sposób zrealizować uwłaszczenie obywateli ziemią?

6.1.1. Dokonuje się wyceny państwowych użytków rolnych, działek budowlanych, rekreacyjnych i innych kategorii gruntów według ich aktualnej wartości rynkowej w danym rejonie kraju (rynek lokalny).

Wariant A

6.1.2. Proponuje się udostępnienie wszystkim kategorii użytków rolnych oraz innych gruntów przeznaczonych do uwłaszczenia zainteresowanym obywatelom według następującej zasady:

- (1) – 50% wartości danego składnika majątku ziemskiego na zasadzie zakupu za bony kapitału uwłaszczeniowego;
- (2) – 50% wartości danego składnika majątku ziemskiego na zasadzie kredytowych bonów inwestycyjnych (długoterminowych i niskooprocentowanych);
- (3) – w przypadku użytków rolnych, które mogą być podstawą dla gospodarstwa rolnego, będzie można nabyć ziemię tylko w jednostkach o areale nie mniejszym niż 10 ha (żeby nie dopuścić do rozdrobnienia gospodarstw);
- (4) – pierwszeństwo w zakupie bonowo – kredytowej ziemi mają pracownicy PGR, bezrobotni – byli pracownicy PGR, rolnicy indywidualni, pracownicy instytucji związanych z rolnictwem, mieszkańcy wsi pracujący poza rolnictwem;
- (5) – w zakupie działek budowlanych pierwszeństwo mają małżeństwa nie posiadające własnego mieszkania, osoby stanu wolnego nie posiadający własnego mieszkania;
- (6) – w zakupie działek rekreacyjnych pierwszeństwo mają obywatele mieszkający w miastach.

6.1.3. Ostatecznie nadanie praw własności ziemskiej nastąpi po trzech latach od przejścia gruntu przez obywatela. Podstawą merytoryczną tego aktu będzie stwierdzenie efektywnego gospodarowania przejętymi gruntami (tzn. w przypadku działki budowlanej

lub rekreacyjnej – rozpoczęcie budowy domu, wykorzystanie rekreacyjne; w przypadku gruntów rolnych – efektywność gospodarki rolnej). W przypadku ukończenia budowy domu wcześniej niż w ciągu 3 lat, akt nadania może nastąpić wcześniej. Po trzech latach od przejęcia gruntów mogą być rozpatrywane wnioski o redukcję zadłużenia.

Wariant B

6.1.2. Proponuje się udostępnienie wszystkich kategorii użytków rolnych oraz innych gruntów przeznaczonych do uwłaszczenia zainteresowanym obywatelom według następującej zasady:

- (1) – 100% wartości danego składnika majątku ziemskiego na zasadzie zakupu za bony kapitału uwłaszczeniowego;
- (2) – w przypadku użytków rolnych, które mogą być podstawą dla gospodarstwa rolnego, będzie można nabyć ziemię tylko w jednostkach o areale nie mniejszym niż 10 ha (żeby nie dopuścić do rozdrobnienia gospodarstw);
- (3) – pierwszeństwo w zakupie bonowo – kredytowej ziemi mają pracownicy PGR, bezrobotni – byli pracownicy PGR, rolnicy indywidualni, pracownicy instytucji związanych z rolnictwem, mieszkańcy wsi pracujący poza rolnictwem;
- (4) – w zakupie działek budowlanych pierwszeństwo mają małżeństwa nie posiadające własnego mieszkania, osoby stanu wolnego nie posiadający własnego mieszkania;
- (5) – w zakupie działek rekreacyjnych pierwszeństwo mają obywatele mieszkający w miastach.

6.1.3. Ostatecznie nadanie praw własności ziemskiej nastąpi po trzech latach od przejęcia gruntu przez obywatela. Podstawą merytoryczną tego aktu będzie stwierdzenie efektywnego gospodarowania przejętymi gruntami (tzn. w przypadku działki budowlanej lub rekreacyjnej – rozpoczęcie budowy domu, wykorzystanie rekreacyjne; w przypadku gruntów rolnych – efektywność gospodarki rolnej). W przypadku ukończenia budowy domu wcześniej niż w ciągu 3 lat akt nadania może nastąpić wcześniej.

6.1.4. Prawo nabycia ziemi będącej własnością komunalną mają tylko mieszkańcy danej gminy, bo oni na mocy ustawy o samorządzie lokalnym są zbiorowym właścicielem tej ziemi i nie mogą być

z niej wywłaszczeni przez inne podmioty; mogą natomiast stać się jej właścicielami indywidualnymi.

6.2. Mieszkania jako przedmiot uwłaszczenia.

Jak zrealizować ideę uwłaszczenia w odniesieniu do mieszkań?

- 6.2.1. Mieszkania komunalne i zakładowe zostają wycenione według ich aktualnej wartości rynkowej w danym mieście lub gminie.
- 6.2.2. Pierwszeństwo zakupu mieszkań zakładowych i komunalnych mają ich obecni mieszkańcy.
- 6.2.3. Mieszkania kwaterunkowe i zakładowe dla ich aktualnych mieszkańców zostają udostępnione na następujących zasadach;
 - (1) – 100% wartości mieszkania może być nabywana na zasadzie płatności bonami kapitału uwłaszczeniowego, o ile jego aktualni mieszkańcy chcą go nabyć i dysponują wystarczającą liczbą bonów;
 - (2) – do 50% wartości mieszkania może być zrealizowana na zasadzie kredytowych bonów inwestycyjnych (długoterminowych i niskoprocentowanych) w przypadku, gdy aktualni jego mieszkańcy chcą go nabyć, lecz nie dysponują wystarczającą liczbą bonów, lub też chcą część posiadanych bonów przeznaczyć na inne cele niż zakup mieszkania.
- 6.2.4. Osoby nie posiadające aktualnie mieszkania, a zwłaszcza małżeństwa nie posiadające mieszkania, mają prawo nabyć mieszkanie przeznaczone do uwłaszczenia na tych samych warunkach jak osoby nabywające zasiedlane przez siebie aktualnie mieszkania komunalne lub zakładowe.
- 6.2.5. Wszystkie inne osoby mogą nabyć mieszkania w trybie uwłaszczenia na zasadzie:
 - (1) – 50% wartości mieszkania może być nabywana na zasadzie płatności bonami kapitału uwłaszczeniowego;
 - (2) – 50% wartości mieszkania może być zrealizowana na zasadzie kredytowych bonów inwestycyjnych (długoterminowych i niskoprocentowanych).
- 6.2.6. Równoległe do mieszkań zakładowych i komunalnych przedmiotem uwłaszczenia mogą być również lokatorskie mieszkania spółdzielcze. Ich wycena rynkowa nie może wprawdzie wchodzić

w zakres majątku uwłaszczeniowego (z mocy prawa mieszkania stanowią prywatną własność członków spółdzielni), tym niemniej jednak ze względu na powiązania makrosystemowe spółdzielni mieszkaniowych z budżetem państwa – można zaproponować następujące rozwiązanie problemu lokatorskich mieszkań spółdzielczych:

- spółdzielnia mieszkaniowa oferuje sprzedaż swoim obecnym lokatorom zasiedlane przez nich mieszkania za bony kapitału uwłaszczeniowego;
- spółdzielnia ma prawo dokonywać ograniczonego obrotu wtórnego zgromadzonymi w ten sposób bonami (np. dokonać zakupu składników majątku państwowego: nowe tereny inwestycji budowlanych, maszyny budowlane, środki remontowe).

6.3. Przedsiębiorstwa państwowe jako przedmiot uwłaszczenia.

W jaki sposób urzeczywistnić ideę uwłaszczenia w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych?

- 6.3.1. Do uwłaszczenia dopuszcza się tylko te przedsiębiorstwa, których perspektywa gospodarcza na to pozwala. Minimalnym warunkiem określenia takiej perspektywy jest (1) skonstruowanie programu restrukturyzacji przedsiębiorstwa, (2) skonstruowanie skali funkcjonowania przedsiębiorstw w aspekcie ryzyka gospodarczego i określenie punktu akceptowanego ryzyka na tej skali, oraz (3) ocena funkcjonowania przedsiębiorstw z punktu widzenia ryzykowności inwestycji alokacyjnych kapitału uwłaszczeniowego. Jest to konieczne z uwagi na zmniejszenie ryzyka decyzji alokacyjnych przyszłych akcjonariuszy.
- 6.3.2. Program restrukturyzacji przedsiębiorstwa przygotowuje zarząd przedsiębiorstwa wraz z załogą, zaś oceny funkcjonowania przedsiębiorstw dokonuje Skarb Państwa.
- 6.3.3. Na podstawie wyceny zostaje dokonana emisja puli akcji będąca ekwiwalentem jego kapitału rzeczowo – materialnego.
- 6.3.4. Proponuje się dystrybucję puli akcji uwłaszczonego przedsiębiorstwa według wzoru w Tabeli 2.

Tabela 2. Proponowane przeznaczenie akcji uwłaszczeniowego przedsiębiorstwa państwowego

Przeznaczenie akcji uwłaszczonego przedsiębiorstwa	Procent akcji
1. Pracownicy przedsiębiorstwa oraz emeryci, których zakład był ostatnim miejscem pracy	15%
2. Pracownicy oraz emeryci sfery budżetowej	10%
3. Wolna lokata bonów uwłaszczeniowych	50%
4. Zakup kredytowych bonów inwestycyjnych (tani kredyt długoterminowy) – Wariant A; Ratalna sprzedaż akcji – Wariant B	15%
5. Publiczny przetarg przedsiębiorstwa	10%

- 6.3.5. Pracownicy uwłaszczonego przedsiębiorstwa oraz emeryci, dla których dany zakład pracy był ostatnim miejscem pracy, otrzymują bezpłatnie 15% puli akcji tego przedsiębiorstwa z tytułu współtworzenia przez lata swojej pracy środków inwestycyjnych na rozwój kapitału materialno – rzeczowego swojego zakładu.
- 6.3.6. Obecni pracownicy tzw. sfery budżetowej (nauki, szkolnictwa, zdrowia, opieki społecznej, policji, wojska, urzędów państwowych) oraz emeryci, dla których ostatnim miejscem pracy była jedna z wymienionych instytucji, otrzymują 10% ogólnej puli akcji wszystkich uwłaszczeniowych przedsiębiorstw państwowych z tytułu współtworzenia przez lata swojej pracy środków inwestycyjnych na rozwój infrastruktury przedsiębiorstw państwowych.
- 6.3.7. W celu przydzielenia pracownikom i emerytom sfery budżetowej akcji przedsiębiorstw, każde z tych przedsiębiorstw przekazuje 10% swoich akcji do ogólnej puli państwowej. Centralna komisja uwłaszczeniowa dokonuje losowego przydziału akcji wszystkim pracownikom i emerytom uprawnionym do tego przydziału.
- 6.3.8. Nie mniej niż 50% akcji uwłaszczanego przedsiębiorstwa przeznaczone jest do wolnej lokaty bonów uwłaszczeniowych przez dowolnych dysponentów.

Alokacja bonów wymaga utworzenia lokalnych (gminnych, dzielnicowych lub rejonowych) rynków alokacyjnych kapitału uwłaszczeniowego.

- 6.3.9. W celu umożliwienia pracownikom nabycia większej ilości akcji danego przedsiębiorstwa uruchomiona zostaje tzw. linia kredytowa bonów inwestycyjnych, które są emitowane przez Skarb Państwa jako ekwiwalent 15% wartości uwłaszczanych przedsiębiorstw.
- 6.3.10. Pierwszeństwo w nabyciu kredytowych bonów inwestycyjnych mają pracownicy przedsiębiorstwa, a następnie pracownicy związani z danym zakładem (np. z racji powiązań terytorialnych, kooperacyjnych, współpracy). Bon kredytowy umożliwia zakup akcji o określonym nominale.
- 6.3.11. Spłata kredytu jest długoterminowa (20 lat) i niskoprocentowa (3% rocznie od kredytu). Przykładowo, stopa miesięczna kredytowego bonu inwestycyjnego na kwotę 30 000,00 zł (nowych) wynosiłaby miesięcznie od 33,33 zł do 200,00 zł – w zależności od rodzaju majątku. Istnieje możliwość ulg w spłacie kredytu lub jego umorzenie z tytułu preferencji ustawowych.
- 6.3.12. Alternatywną drogą nabywania akcji w stosunku do długoterminowych kredytów jest ratalna sprzedaż akcji przedsiębiorstwa.
- 6.3.13. W celu pozyskania kapitału uwłaszczanego przedsiębiorstwa na cele restrukturyzacyjne 10% akcji przeznacza się na przetarg publiczny.

6.4. Banki państwowe jako przedmiot uwłaszczenia.

Jak zrealizować uwłaszczenie wobec banków państwowych?

- 6.4.1. Na podstawie wyceny wartości banku emitowane są akcje.
- 6.4.2. Proponuje się dystrybucję puli akcji banku według wzoru zawartego w Tabeli 3.
- 6.4.3. Banki będące przedmiotem uwłaszczenia przekazują 45% swoich akcji do Centralnej Komisji Uwłaszczeniowej, która dokonuje ich bonowej dystrybucji na wszystkie instytucje sfery budżetowej (prywatne i państwowe).

Tabela 3. Proponowana dystrybucja procentowa akcji uwłaszczanego banku państwowego

Przeznaczenie akcji uwłaszczanego banku	Procent akcji
1. Wolna lokata bonów uwłaszczeniowych	50%
2. Pracownicy banku	5%
Institucje sfery budżetowej	
3. Szkoły podstawowe i średnie	10%
4. Wyższe uczelnie	10%
5. Szpitale i placówki podstawowej opieki zdrowotnej	10%
6. Placówki opieki społecznej	10%
7. Instytucje kultury	5%
Razem	100%

6.5. Inne składniki majątku narodowego jako przedmiot uwłaszczenia.

- 6.5.1. Inne składniki mienia Skarbu Państwa, poza bankami, będące przedmiotem uwłaszczenia wyceniane są według ich wartości odtworzeniowej lub rynkowej – w zależności od rodzaju składnika majątkowego.
- 6.5.2. Zasady udostępnienia w uwłaszczeniu obywatelom tych składników są podobne jak w przypadku przedsiębiorstw państwowych (jeśli one są instytucjami uwłaszczanymi lub jak w przypadku udostępniania ziemi czy mieszkań – jeśli ich charakter jest bardziej zbliżony do tych ostatnich).
- 6.5.3. Szczegółowe zasady preferencji ustawowej w zakresie uwłaszczenia tymi składnikami winne być sformułowane przez aktualnych dysponentów, użytkowników lub inne osoby zainteresowane w ich uwłaszczeniu.

- 6.5.4. Składniki majątku narodowego będące własnością komunalną mogą być w trybie uwłaszczenia nabywane tylko przez indywidualnych mieszkańców gminy, która jest jej właścicielem. W ten sposób na mocy uwłaszczenia ich zbiorowy właściciel przekształci się w indywidualnych właścicieli.

7. Fundusze celowe towarzyszące uwłaszczeniu.

7.1. Reprywatyzacja

Na ile możliwe jest przeprowadzenie w ramach uwłaszczenia reprywatyzacji znacjonalizowanego majątku?

- 7.1.1. Procesowi uwłaszczenia od samego początku towarzyszy również troska o tych obywateli polskich, którym władze komunistyczne zagarnęły ich majątek. Wyrazem tej troski jest utworzenie celowego funduszu reprywatyzacyjnego, który przy okazji porządkowania spraw własnościowych w Polsce dokona przynajmniej częściowej rekompensaty w postaci bonów kapitału uwłaszczeniowego wobec dawnych właścicieli nieruchomości i środków produkcji.
- 7.1.2. W ramach procedury uwłaszczenia w ustawowym terminie ogłasza się urzędowo możliwość zgłoszenia udokumentowanych roszczeń do majątku prywatnego obywateli polskich, który uległ nacjonalizacji na terenie byłej PRL.
- 7.1.3. Dopuszcza się również możliwość zgłaszania roszczeń obywateli polskich zamieszkałych aktualnie w Polsce, których majątek leżący na terytorium II Rzeczypospolitej został znacjonalizowany bez odszkodowania lub rekompensaty przez władze byłego ZSRR. Roszczenia te będzie się określało jako rekompensatę polską za niesprawiedliwość dziejową wobec obywateli polskich II Rzeczypospolitej.
- 7.1.4. Dokonuje się szacunkowej wyceny roszczeniowej części majątku (osobno roszczenia reprywatyzacyjne wobec PRL oraz roszczenia obywateli polskich wobec majątku znacjonalizowanego przez ZSRR).
- 7.1.5. Przeznaczone na te cele reprywatyzacyjne 10% walorów majątku uwłaszczeniowego zostaje podzielone na dwa fundusze (1) rekompensaty reprywatyzacyjnej wynikającej z roszczeń wobec PRL – 70 % walorów; (2) rekompensata roszczeniowa obywa-

li polskich wobec majątku znacjonalizowanego przez byłe ZSRR – 30% walorów.

- 7.1.6. Centralna Komisja Ułaszczeniowa dokona dystrybucji bonów kapitału uwłaszczeniowego na osoby, które w ustawowym terminie zgłosiły roszczenia reprivatyzacyjne. Zasadą dystrybucji jest proporcjonalność wobec majątku uznanego za podstawę roszczenia. Dystrybucja dokonywana jest osobno dla grupy roszczeń wobec PRL oraz grupy roszczeń obywateli polskich, którzy utracili majątek na ziemiach II Rzeczypospolitej na wskutek nacjonalizacji przez ZSRR.
- 7.1.7. Wobec reprivatyzacji z grupy roszczeń wobec byłego PRL przewidywana regulacja podatkowa (płatna w bonach uwłaszczeniowych) uwzględniająca różne stopnie związku obywateli wobec państwa polskiego i gospodarki rynkowej (np. fakt aktualnego zamieszkania w kraju lub zagranicą).

7.2. Fundusz ubezpieczeń społecznych i emerytur.

W jakim związku z uwłaszczeniem pozostają ubezpieczenia społeczne i emerytalne?

- 7.2.1. Z uwagi na konieczność zabezpieczenia systemowego przez państwo ubezpieczeń społecznych i emerytur istnieje pilna potrzeba utworzenia na bazie majątku uwłaszczeniowego celowego funduszu (lub kilka alternatywnych funduszy) zajmującego się tworzeniem środków na świadczenia emerytalne.
- 7.2.2. Tworzy się fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Emerytur, który powstaje z 25% kapitału uwłaszczeniowego.
- 7.2.3. Dotychczasowe struktury ZUS zostają przekształcone w jednostki Funduszu.
- 7.2.4. Fundusz stanowi rezerwę państwa zabezpieczającą ciągłość świadczeń emerytalnych.
- 7.2.5. Zarząd Funduszu lokuje jego zasoby na długoterminowe inwestycje (np. budowlane) przynoszące zyski i pomnażające jego wielkość.
- 7.2.6. Pracownicy lub emeryci mogą swoje bony kapitału uwłaszczeniowego lub akcje przedsiębiorstw ulokować w postaci indywidualnych kont w Funduszu. Na konta te będą przelewane zyski z obrotu bonami lub akcjami.

7.3. Fundusz kredytowo – inwestycyjny

Do czego służy fundusz uwłaszczeniowo – kredytowy?

7.3.1 Proces uwłaszczeniowy jest aktem sprawiedliwości społecznej stwarzającym ekonomiczne warunki podmiotowości obywateli oraz budowie ustroju gospodarczego o szerokich aspiracjach demokratycznych, gdzie dopuszcza się na drodze bezpośredniej (lub szeregu dróg pośrednich) udział szerokich kręgów społecznych w życiu gospodarczym (tzn. w podejmowaniu ryzyka działań gospodarczych).

7.3.2. Z 10% walorów kapitału uwłaszczeniowego wyodrębniony zostaje Fundusz Kredytowo – Inwestycyjny, który ma na celu:

- (1) Stymulację, koordynację i zabezpieczenie systemowe procesu restrukturyzacji przedsiębiorstw będących przedmiotem uwłaszczenia;
- (2) Kreowania programów restrukturyzacji w tych przedsiębiorstwach;
- (3) Mobilizowania nowych właścicieli do:
 - integracji wokół celów przedsiębiorstwa skorelowanymi z celami makroekonomicznymi;
 - podejmowanie nowych inwestycji realizujących program restrukturyzacji przedsiębiorstwa;
- (4) Budowanie empirycznych podstaw polityki gospodarczej państwa na podstawie programów restrukturyzacji przedsiębiorstw.

7.3.3. O kredyty z funduszu mogą się ubiegać:

- (1) przedsiębiorstwa, które przedstawią odpowiedni program restrukturyzacji uwzględniający korelację celów gospodarczych z celami makroekonomicznymi;
- (2) indywidualni obywatele, a zwłaszcza rolnicy na zakup:
 - ziemi,
 - inwestycje w swoim gospodarstwie rolnym,
- (3) indywidualni obywatele, a zwłaszcza bezrobotni, rolnicy, rzemieślnicy na podjęcie:
 - działalności gospodarczej w zakresie agrobiznesu, usług;

- działalności szkoleniowej zapobiegającej bezrobociu młodzieży w środowiskach lokalnych,
- (4) indywidualni obywatele na inwestycje:
- budowanie domu mieszkaniowego,
- remont mieszkania lub adaptację pomieszczeń na cele mieszkaniowe.

7.4. Fundusz ekologiczny

Jaką rolę będzie spełniał Fundusz Ekologiczny?

- 7.4.1. Problemy ekologiczne stanowią integralny składnik naszej gospodarki w okresie transformacji ustrojowej. Winne też być trwałym elementem świadomości społecznej, gdyż zaniedbania w tej sferze mogą spowodować trwałą zapaść naszej gospodarki i uniemożliwić nawet perspektywnie kompatybilność z gospodarkami krajów zachodnich, gdzie wymiar ekologiczny jest istotny w ocenie ryzyka gospodarczego inwestycji. Dlatego też proponuje się utworzenie specjalnego funduszu celowego przy okazji uwłaszczenia. Będzie to Fundusz Ekologiczny utworzony z nie mniej niż 5% walorów uwłaszczeniowych.
- 7.4.2. Celem Funduszu jest stworzenie kredytowego zaplecza stymulującego i zabezpieczającego rozwiązania proekologiczne (tzn. obniżające ryzyko ekologiczne);
 - w nowych technologiach produkcyjnych,
 - w restrukturyzacji przedsiębiorstw,
 - w podejmowaniu nowych inwestycji o skutkach ekologicznych,
 - w zakładaniu gospodarstw ekologicznych produkujących zdrową żywność.
- 7.4.3. O kredyt proekologiczny mogą podejmować starania:
 - indywidualni obywatele,
 - przedsiębiorstwa podlegające uwłaszczeniu.

7.5. Fundusz badań rozwoju i inwestycji

Jaki jest cel powołania Funduszu Badań, Rozwoju i Inwestycji?

- 7.5.1. Celem powołania Funduszu Badań, Rozwoju i Inwestycji jest stworzenie bazy kredytowej na rozwój badań strategiczno – inwestycyjnych (rozwój nowych technologii, strategii marketingowych, metod organizacji i kierowania) ukierunkowujących restrukturyzację polskiej gospodarki.

7.5.2. O kredyt z tego funduszu mogą ubiegać się instytucje w związku z projektem restrukturyzacji przedsiębiorstw wymagających:

- rozwoju nowych technologii,
- innowacji organizacyjnej i marketingowych.

7.6. Zarządzanie funduszami celowymi

Kto i w czym interesie będzie zarządzał celowymi funduszami uwłaszczeniowymi?

7.6.1. Poszczególnymi funduszami celowymi będą zarządzać osoby powołane na zasadzie otwartego konkursu, gdzie kryteriami oceny są kompetencje kandydatów w zakresie realizacji celów danego funduszu.

7.6.2. Efektywność zarządzania tymi funduszami oceniane będzie ze względu na realizację następujących celów:

- (1) sprawiedliwość społeczną i dziejową wobec obywateli, którym należy się kapitał majątkowy przez nich wypracowany (podmiotowość solidarnościowa);
- (2) większa efektywność gospodarowania majątkiem – rzeczowo materialnym, żeby zapewnić polskiej gospodarce:
 - perspektywiczność i stabilność;
 - kompatybilność z gospodarkami krajów rozwiniętych oraz partnerskość i konkurencyjność wobec tych krajów
- (3) bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami ziemi;
- (4) zaspokojenie bezpieczeństwa obywateli w zakresie świadczeń społecznych i emerytur (ciągłość tych świadczeń oraz ich poziom odpowiadający określonym aspiracjom konsumpcyjnym i standardowi gospodarczemu kraju);
- (5) zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, rekreacyjnych obywateli

8. Przedmiot uwłaszczenia

Kto i w jakim stopniu będzie uczestniczył w uwłaszczeniu, czyli kto jest podmiotem uwłaszczenia?

8.1. Podmiotami uwłaszczenia są wszyscy obywatele polscy urodzeni przed lub w dniu wejścia w życie ustawy uwłaszczeniowej zamieszkujący na stałe w Polsce.

- 8.2. Zakres uczestnictwa obywateli w uwłaszczeniu zależy od wkładu ich pracy w majątek narodowy.
- 8.3. Szczegółowy zakres uczestnictwa obywateli w uwłaszczeniu określa liczba przysługujących mu jednostek uwłaszczeniowych.
- 8.4. Liczbę bonów kapitału uwłaszczeniowego przysługujących obywatelowi określają następujące kryteria kwalifikacyjne:

Wariant A: kryterium wieku życia, stażu pracy, wykształcenia, liczby dzieci

(a) wiek życia i edukacja:

- do 6 lat – 1 bon;
- 7 ÷ 15 lat – 2 bon;
- 16 ÷ 19 lat oraz ukończenie lub uczęszczanie do szkoły zawodowej lub licealnej – 3 bon (w przypadku nie uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej osoby w tym wieku otrzymują 2 bon)

(b) staż pracy:

- 1 ÷ 5 lat pracy – 4 bon (lata studiów lub szkoła pomaaturalna wliczają się do stażu pracy)
- 6 ÷ 10 lat pracy – 5 bonów;
- 11 ÷ 15 lat pracy – 6 bonów;
- 16 ÷ 20 lat pracy – 7 bonów;
- 21 ÷ 25 lat pracy – 8 bonów;
- 25 ÷ 30 lat pracy – 9 bonów;
- powyżej 31 lat pracy – 10 bonów;

(c) praca we własnym gospodarstwie rolnym lub prowadzonej innej działalności gospodarczej traktowane jest jako uprawniające w takim samym zakresie do uwłaszczenia jak praca najemna w zakładzie pracy;

(d) za wychowanie każdego dziecka jednej osobie w rodzinie przysługują 2 bon, co stanowi równowartość za 10 lat pracy (np. jeśli rodzina wychowała troje dzieci, to matce lub ojcu przysługują dodatkowo 6 bonów);

(e) jeśli obywatel jest bezrobotny i bezskutecznie przez co najmniej 1 rok poszukuje pracy, to przysługuje mu dodatkowo jeden bon.

Wariant B: kryterium wieku życia, wykształcenia, liczby dzieci.

(a) wiek życia

- do 6 lat - 1 bon;
- 7 ÷ 15 lat - 2 bony;
- 16 ÷ 19 lat - 3 bony (jeśli aktualnie uczęszcza do szkoły zawodowej lub licealnej, nie może wykazać się świadectwem uczęszczania lub jej ukończenia - otrzymuje 2 bony)
- 20 ÷ 25 lat - 4 bony (jeśli aktualnie uczęszcza do szkoły pomaturalnej lub wyższej, w przypadku gdy tak nie jest - otrzymuje 3 bony)
- 26 ÷ 35 lat - 5 bonów;
- 36 ÷ 45 lat - 6 bonów;
- 46 ÷ 55 lat - 7 bonów;
- 56 ÷ 65 lat - 8 bonów;
- 66 lat lub więcej - 9 bonów;

(b) Wykształcenie:

- za wykazanie się świadectwem ukończenia szkoły średniej - 1 bon;
- za niepełne wyższe (studia pomaturalne, uczęszczanie do szkoły wyższej o ile w wieku 25 lat) - 2 bony;
- za studia wyższe - 3 bony;
- za stopień doktora - 4 bony;
- za stopień doktora habilitowanego - 5 bonów;
- za stopień profesora - 6 bonów.

(c) za wychowanie każdego dziecka jednej osobie w rodzinie przysługuje 2 bony.

Wariant C: kryterium wieku życia i liczby dzieci.

(a) wiek życia

- do 6 lat - 1 bon;
- 7 ÷ 15 lat - 2 bony;
- 16 ÷ 19 lat - 3 bony (jeśli aktualnie uczęszcza do szkoły zawodowej lub licealnej, nie może wykazać się świadectwem uczęszczania lub jej ukończenia - otrzymuje 2 bony)
- 20 ÷ 25 lat - 4 bony (jeśli aktualnie uczęszcza do szkoły pomaturalnej lub wyższej, w przypadku gdy tak nie jest - otrzymuje 3 bony)

- 26 ÷ 35 lat	- 5 bonów;
- 36 ÷ 45 lat	- 6 bonów;
- 46 ÷ 55 lat	- 7 bonów;
- 56 ÷ 65 lat	- 8 bonów;
- 66 lat lub więcej	- 9 bonów;

(b) za wychowanie każdego dziecka jednej osobie w rodzinie przysługuje 2 bony.

9. Tryb i procedura uwłaszczenia.

Kto i w jakim trybie organizuje uwłaszczenie

- 9.1. Za organizację i przeprowadzenie uwłaszczenia odpowiedzialny jest urząd Skarbu Państwa, który w trybie ustawowym powołuje Państwową Komisję Uwłaszczeniową oraz podlegające jej Wojewódzkie Komisje Uwłaszczeniowe.
- 9.2. Dystrybucji kapitału uwłaszczeniowego dokonują lokalne Urzędy Skarbowe w trybie określonym odpowiednimi przepisami.
- 9.3. Wszyscy obywatele zameldowani na stałe w danym rejonie otrzymują bony uwłaszczeniowe w rejonie swojego zamieszkania.
- 9.4. Wojewódzkie Komisje Uwłaszczeniowe organizują na swoim terenie Rejonowe Alokacje Kapitału Uwłaszczeniowego (RAKU), które stanowią lokalne rynki kapitałowe dla prywatyzowanego majątku.
- 9.5. Liczba powołanych Rejonowych Alokacji Kapitału Uwłaszczeniowego winna zależeć od liczby mieszkańców regionu oraz masy majątku uwłaszczeniowego w danym regionie.
- 9.6. Uczestnictwo w rejonowej alokacji kapitału uwłaszczeniowego ma charakter otwarty dla wszystkich obywateli, lecz w pierwszym rzędzie winno być uprzywilejowane ludności lokalnej, żeby stała się współwłaścicielem majątku, wypracowanego przez nich samych oraz ich rodziców.
- 9.7. Tryb i procedurę alokacyjną określą odrębne przepisy wykonawcze wydane przez Państwową Komisję Uwłaszczeniową.
- 9.8. Państwowa Komisja Alokacyjna określi:
 - sposób dystrybucji akcji przedsiębiorstwa dla uprawnionych pracowników, emerytów oraz instytucji sfery budżetowej;

- ramy normatywne wykupu akcji w trybie bonowo – uwłaszczeniowym kredytowych bonów inwestycyjnych oraz publicznego przetargu przedsiębiorstw;
- kolejność uwłaszczenia poszczególnych kategorii przedsiębiorstw, a także inne kwestie szczegółowe dotyczące procesu uwłaszczenia.

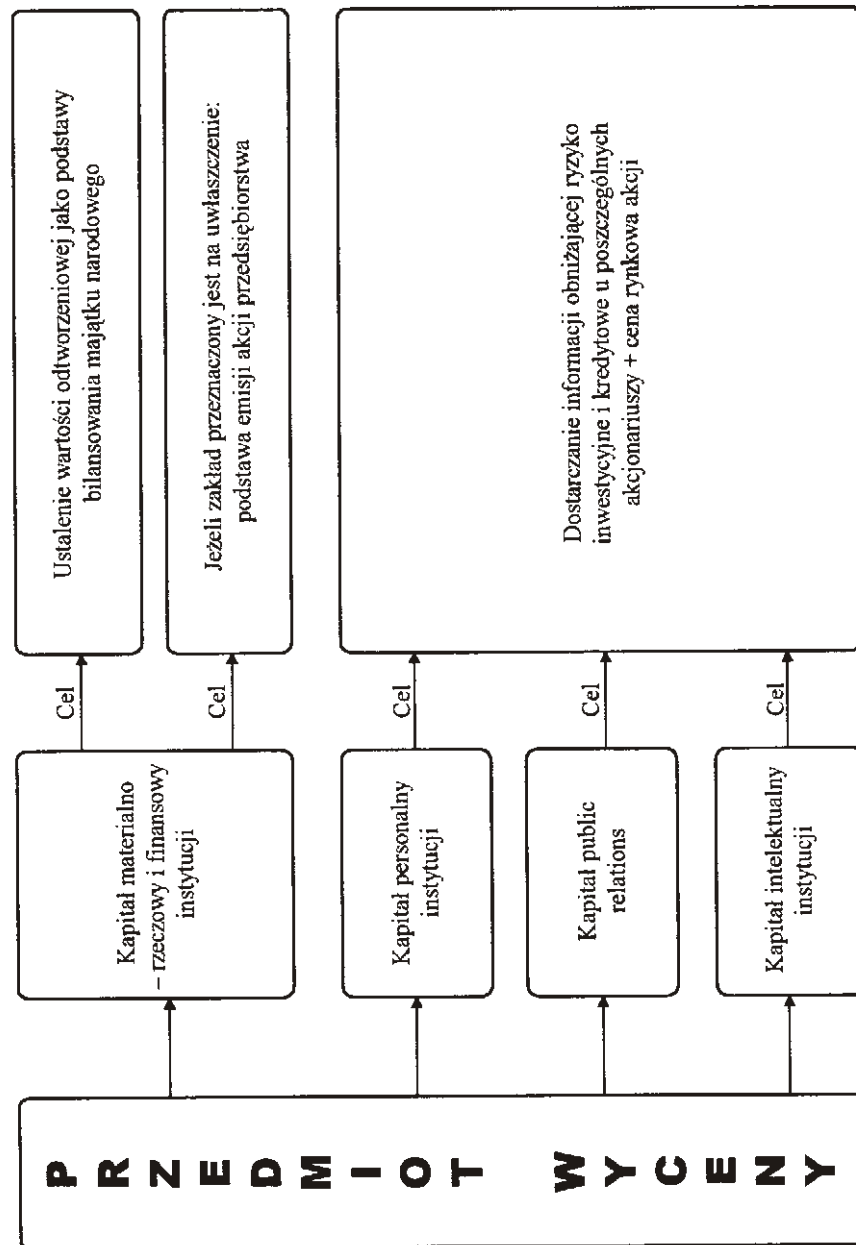
9.9. Przewiduje się dwa etapy uwłaszczenia:

Etap 1 – obejmujący około 70% majątku uwłaszczeniowego;

Etap 2 – obejmujący pozostałe 30% majątku uwłaszczeniowego.

9.10. Równoległe z uwłaszczeniem majątku państwowego będzie mogło zostać zrealizowane uwłaszczenie mienia gminnego (podmiotami uwłaszczenia będą mieszkańcy gminy) oraz mieszkań spółdzielczych lokatorskich (w przypadku zainteresowania tą sprawą ich mieszkańców i warunków spółdzielni).

9.11. Te składniki mienia, które nie znajdą zainteresowania obywateli w trakcie uwłaszczenia (ani w etapie I, ani w etapie II), pozostają dalej własnością Skarbu Państwa.

Rys. 2. Przedmiot i cel wyceny przedsiębiorstwa

3. Osoby pełniące funkcję dyrektora i zastępców dyrektora przedsiębiorstwa państwowego wchodzi w skład pierwszego zarządu spółki akcyjnej. Prezesem Zarządu jest dotychczasowy dyrektor przedsiębiorstwa państwowego.
4. Pierwsze rady nadzorcze spółek akcyjnych powołują w terminie (4) czterech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy:
 - a) Minister Skarbu – w stosunku do spółek powstałych w wyniku przekształcenia tych przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim byli Ministrowie lub kierownicy urzędów centralnych.
 - b) pełnomocnicy Skarbu Państwa – w stosunku do powstałych w wyniku przekształcenia przedsiębiorstw państwowych, dla których organami założycielskimi byli wojewodowie – stosownie do właściwości terytorialnej.
5. Rady nadzorcze składają się z Przewodniczącego, Zastępcy oraz trzech (3) członków rady nadzorczej, których wybierają pracownicy spółek w głosowaniu powszechnym, tajnym i bezpośrednim. Wybory w/w przedstawicieli załóg organizuje rada pracownicza przedsiębiorstwa w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

IV.

1. Przejście mienia państwowego na rzecz Skarbu Państwa następuje z mocy samego prawa w dniu wejścia w życie ustawy.
2. Podmioty wykonujące dotychczasowe uprawnienia właścicielskie w stosunku do mienia państwowego zobowiązują się do sporządzenia w terminie trzech miesięcy protokołu zdawczo – odbiorczego według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.
3. Protokoły te są zatwierdzane przez Ministra Skarbu lub Pełnomocników Skarbu Państwa stosownie do właściwości terytorialnych.
4. Minister Skarbu oraz właściwi terytorialnie Pełnomocnicy Skarbu Państwa prowadzą ewidencję mienia w formie Rejestru Skarbowego. Podstawą wpisu mienia do Rejestru Skarbowego jest wycena majątku.

V.

1. Prawo do rozporządzania oraz obciążania mienia Skarbu Państwa przysługuje Ministrowi Skarbu oraz Pełnomocnikom Skarbu Państwa.
2. Dysponowanie mieniem podlega ograniczeniu, określonym w niniejszej ustawie.
3. Udostępnienia akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego może nastąpić jedynie:
 - a) w drodze oferty ogłoszonej,
 - b) w drodze publicznego przetargu,
 - c) w drodze publicznego zaproszenia do rokowań.

VI.

1. Powołuje się Prokuratorię Generalną.
2. Na czele Prokuraturii Generalnej stoi Prezes, powołany przez Ministra Skarbu na czteroletnią (4) kadencję.
3. Na wniosek Prezesa P.G. Minister Skarbu powołuje na okres czterech (4) lat Regionalnych Naczelników Prokuraturii Generalnej.
4. Zadaniem Prokuraturii Generalnej jest kontrola efektywności zarządzania mieniem Skarbu Państwa; zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w postępowaniu sądowym i pozasądowym; opracowywanie i przedstawianie opinii prawnych w sprawach dotyczących praw i zobowiązań majątkowych Skarbu Państwa itp.
5. Zastępstwo procesowe sprawowane przez Prokuratorię Generalną wykonywane jest przez radców i referendarzy

SOLIDARNOŚĆ
TERAZ MY

Jakie prawa ma związek zawodowy?

- ☞ reprezentowanie pracowników i innych osób, a także obrona ich godności, praw i interesów materialnych i moralnych zarówno zbiorowych jak i indywidualnych (art. 4 Ustawy z dnia 23.05.1992 r. o związkach zawodowych)
- ☞ współuczestniczy w tworzeniu korzystnych warunków pracy, bytu i wypoczynku
- ☞ współtworzy z pracodawcą zakładowy system wynagradzania, kieruje i nadzoruje działalnością Społecznej Inspekcji Pracy
- ☞ jest niezależny w swoim działaniu od pracodawcy

Te i inne prawa związku zapisane są w;
USTAWIE
O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH,
Ustawie o Sporach Zbiorowych,
KODEKSIE PRACY
i
Statucie NSZZ „Solidarność”

Skład: Zbigniew Adamski